

SZARVASI ÚJSÁG

Hetilap, társ d... , ... z... irod... om körébő..

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	6	frt.	—	kr.
Félévre	3	frt.	—	kr.
Negyedévre	1	frt.	50	kr.

Egyes szám ára 12 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer **vasárnap.**

Az előfizetési és hirdetési pénzek, úgy a lap s ellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra küldendők.

A nyílt-térben minden garmondsor díja 25 kr

HIRDETESEK

jutányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Arpád” irodalmi és nyomdai intézetbe küldendők. Ugyanitt fizetiendők azok díjai.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket elfogad Jaulusz Gyula Dorottya utca 11. sz. továbbá A. V. Goldberger, servitater 3. sz. alatt.

Aratás és kivitel.

Valamikor, még csak 20—25 év előtt is a magyar gabona-kereskedelem Budapesten összpontosult. Azóta a fővárosi gabnakereskedők építettek fényes gabnacsarnokot, vasuti és vízi közlekedésünk jelentékenyen kiterjesztetett, de Budapest jelentősége, mint gabnapiaczé egyre csökkent és Magyarország központi gabnapiaczává Bécs lett. A hatvanas évek elején még Bécs kikerülésével exportáltunk, így 1860-ban 1.430,000, 1861-ben 2.914,000 mmázsát. A két következő évben gyenge termésünk volt, 65. és 66-ban is csekély volt kivitelünk, azután következett a fényes 1867-iki aratás, melynek nem vettük nagy hasznát.

Idei termésünket a 67-ikihez hasonlítják, némelyek még jobbnak is tartják. A magyar termelő és gabna-kereskedő 67-ben sok és nagy hibát követett el és hasonló kikerülése céljából nem lesz fölösleges az akkori viszonyokat fölleveníteni.

Már a tavasszal rendkívüli kedvezők voltak a kilátások és a remények az aratás közeledtével folytonosan fokozódtak, de egyidejűleg az árak is fokról-fokra hanyatlottak. A jelenleg már egészen meghonosult határidő üzlet 1867-ben öltött először nagyobb mérvet, de meglátszott, hogy tapasztalatlanok kezében volt az üzlet. Az őszi határidei árakat nevétségesen alacsony niveaura szorították le az élelmes külföldi vevők. Budapesti és vidéki czégek mitsm törődve a következményekkel, elfogadtak minden ajánlatot, ha nem volt ajánlat, maguk kínálták és oly áron, hogy a külföldi vevő két kézzel is kapott rajta. Az árak már annyira leszállottak, hogy a legtávolabbra eső tartományok figyelmét is magukra vonták és csak is úgy történhetett, hogy az aratás

elején már közel 3 millió mmázsát adatott el kivitelre.

Az aratás tényleg megfelelt a várakozásoknak, mert valóban fényes volt és eladóink abban az egyben nem csalatkoztak, hogy a magukra vállalt kötelezettségeknek minden nehézség nélkül megfelelhettek. De a kereskedelem célja nemcsak az eladásban, hanem és főleg az eladási árban rejlik, ez utóbbit azonban teljesen kihagyták a számításból. Teljesen elfeledték, hogy míg nálunk az aratás kitünő, addig a többi államokban oly silány volt, hogy valamennyi bevételre szorult, elfeledték továbbá hogy nehézségekkel jár az elszállítás. Szeptember közepéig az elszállításra készen állott több mint 5 millió mérő buza, de alig egy milliót lehetett elszállítani. Az államásokon annyi gabona volt felhalmozva, hogy legalább is 30 000-rel több waggonra lett volna szükség, mint a mennyivel a vasntársulatok tényleg rendelkeztek. Ennek következménye nagyon végzetes volt a magyar gabna-kereskedelemre. Franciaországban a rossz termés és Magyarországból elmaradt szállítások inségét okozták, úgy, hogy a gabnaárak ott rohamosan emelkedtek. Rövid idő múlva Magyarországon is emelkedtek az árak és a kereskedők csak veszteséggel felelhettek meg kötelezettségeiknek. Végre a szükség mindenféle oly mérveket öltött, hogy az idegen államok boesájtották rendelkezésükre waggonaikat, csak hogy hazánkból minél gyorsabban legyen elszállítható a Német- és Franciaországban oly nehezen várt gabona. Mindezen körülmények eredményezték, hogy az 1867-iki fényes kiviteli esztendő a magyar gabnakereskedelem érzékeny károsításával végződött.

Vajon szerencsésebbek leszünk-e most? Oly kivételre, mint '67-ben, nem számíthatunk, mert eltekintve azon körülménytől, hogy az idén nemcsak nálunk, de az összes gabona-termelő államban jó aratás van, erősen látba esik az oroszországi, de különösen az utóbbi években oly nagy kifejlődést nyert amerikai konkurrenzia.

Az árak leszállításában ismétlődni látjuk a '67-ki hamis kalkulációkat. Csak Amerikában és nevezetesen a new-yorki piacon tapasztalhatunk oly árdeklínációt, mint az idén nálunk, de a mi megengedhető New-Yorknak, az nem szabad Budapestnek és inszolíd spekuláció, egykét szép nap után 1—2 frtta lenyomni az árakat.

És nem eléggé fájlaható, hogy a magyar lapok, melyek első sorban lennének hivatva a magyar termelő érdekeit megvédeni, nem tudjuk bizonyosan, mi okból, de valószínűleg tájékozatlanság folytán, hangos torokkal csinálnak propagandát a gabona árak süvedésének.

A tulságos árleszállítás semmivel sincs indokolva. A ki kénytelen gabonáját rögtön az aratás után eladni, megkövetelheti a tisztességes árt, mert a magyar termelő előtt a világpiacozon egyik állam termelője sem jelenhet meg és régi tapasztalat bizonyítja, hogy az első magyar szállitmányok a külföld által legszivesebben vásároltatnak, gyakran a napi árokon felül, már csak azért is, mert ezekből nyer biztos tudomást az idej minőségről. Ki ellenben nem kénytelen termését azonnal eladni és várhat, az teljesen bevárhatja az őszi évadot és mit sem kell tar-

tania Amerika idej versenyétől. Első sorban tény, hogy az idén ha kisebb nem, nagyobb terület semmi esetre sem vetteett be buzával Amerikában és a mi az o'tani aratást illeti, erről a külömben rendszeren nagy hangu hivatatos értesítések ez idén csodálatra méltóan szerények és privát-tudositások nem a legjobbnak mondják a termést.

Tehát óvatosság, nehogy, ha más a'akban, ismétlődjen a '67-iki fiaszkó.

Ezeket írja a „Magyar pénzügy,“ miket mi gazdaközönségünk érdekéből, sieténk tudomásra hozni; annyival is inkább, mivel csakugyan már is teljedni látszik a „M. P.“ sejtelve, mert a gabna árak napoként lejobb-lejobb nyomatnak.

Legyenek vigyázók termelőink, ne szórjuk ki könnyelmüleg ez esztendő jótékony áldását, nehogy azok jobban arassanak, a kik nem vetettek.

A kiknek pénzre van szükségük s e miatt az eladással nem várhatnak, azoknak azt tanácsoljuk, hogy menjenek be Szegedre, a Szeged-csongrádi takarékpénztárba; vagy ha ezt a költekezést is megakarják gazdálkodni, írják meg levélben a szeged-csongrádi takarékpénztár igazgatóságának, hogy ennyi-megennyi gabonájuk van eladó. Ez aztán még zsákokat is fog küldeni, melyekben a gabona felszállíthatik Budapestre, s ott elhelyezik a közraktárba s ott feketik mindaddig, míg a termelő által kívánt áron el nem adható, addig pedig a felszállított gabonára 5% kamatra szivesen előlegeznek kölcsönt.

T Á R S Z A

A hajléktalanok.

„Nem, nem lehet! — nics hát hely az ég alatt'
Hol egy perczre kinyugodjam magamat!
Fenevadnak van egy bokor tanyául:
Engem még a zörrenés is elárul.
Csalogánynak van csalitja,
Rab madárnak egy kalitka,
Csak nekem nincs biztos helyem . . .
Tovább, tovább gyermekem!“

Édes apám, a szám szörnyen szikkadt ám,
Egy csepp vizet jaj de nagyon ihatnám;
Máskor engem így epedni nem hagytaál:
Szép pohárból hüs itallal itattál.
Vezess most csak egy forráshoz.
S markodban egy italkát hozz,
Szomjamat el hadd olthatnám . . .
Tovább, tovább jó apám!

„Szomjuhozol? . . . én is igen gyermekem,
Hanem most csak a tied fáj énekem.
Milyen kin volt még azé, csak most tudom,
Ki keresztről kiáltá, hogy: „szomjuzom.“

S ők még tüzet nem hogy oltsák:
Kikaczagták, kigunyolták
S szidalmazták őt sergesen . . .
Tovább, tovább gyermekem!“

Édes apám éhes vagyok szerfelett;
Óh adj nekem egy darabka kenyeret.
Látod, máskor ha azt mondtam: ehetném,
Kezed annyi sok jófélétt tett elém;
Ne adnál most egyebet:
Falat száraz kenyeret,
Még azzal is, de jóllaknám . . .
Tovább, tovább jó apám!

„Igen, egykor ő maga is éhezett,
Ki soha nem, csak mi bennünk vétkezett,
S vajjon neki adtak-e egy morzányit? . . .
Igen gyilkot, meg káromlást halálíg.
És azóta szegényinek,
Éhségüket enyhíteni meg
Adtak-e? . . . egy lecseppet sem . . .
Tovább, tovább gyermekem!“

Itt a gazdákat megcsalni nem fogják, mert e vállalatnak hiteléről 10 milliónyi alaptőkéje mellett, a vállalat élén állók országosan ismert neve kezkesedik.

A szállitmányt veszedelem nem érheti, mert a raktarak tűz ellen biztosítva vannak.

A felszállított gabonáról, kap a tulajdonos ugynevezett közraktári jegyet, melyet tárczájába téve, ép oly nyugton fekehetik le, mintha gabonája saját magtárában volna.

Mikor aztán az eladásra megérkezik a kedvező idő, akkor a gazda ír egy levelet, hogy most már eladhatják gabonáját, s a levélre a gabona árát, a kölcsön vett pénznek s annak 5%-os kamatjának és az igen csekély kezelési költségnek levonása után — postafordultával a legbecsületesebben megküldik neki.

Küldhetők mindennemű áruk és termények, melyeknek súlya legalább 5 métermázsányi.

Igy hát nem kénytelen vele a termelő hitvány árért elpazarolni munkája gyümölcsét.

M A.

Csarnok.

Hogyan éltek a művelt népek két ezer év előtt ?

(Folytatás)

A romataknak mezei villáikon a szárnyas állatok hizlása és tenyésztésére madártanyáik valának s ezek feltalálójául a brundusiumi M. Laeniás Stratot említik; itt tartották a rendes házi szárnyasokon kívül a fácánokat, pávákat és annyira kedvelt fenyvesmadarokat. Azonban ezen madár-

tanyákat nem úgy kell képzelni egy gazdag római mezei villáján, mint a mai kor majorosának tyúkos udvarát, hol a számos kül-és belföldi szárnyasokon kívül, egy pávapár csak szemgyönyörködtetésre büszkélkedik. A samosi pávákat Hortensius telepíté át Rómába és ő vendégelte meg először vendégeit ily sülttel; később már ezen állatokat, valamint az Előázsiából behozott fácánokat, seregszámra tenyésztették és a pávatojás, fácán és fenyvesmadár azután a legkapósabb és izletesebb falatok közé tartoztak. De a hal-és madártartók nemcsak a birtokosok asztalára szolgáltatották ki illetményöket hanem ezekkel nyereséges kereskedést is űztek és a bejött jövedelem nemcsak a rájuk fordított tetemes költséget fedezte, hanem egyszersmind a gazdagok egyéb sokbakerülő igényeinek is főkielégítési forrását képezte.

A négylábuak közül kivált a nyulakat ették s tenyésztésükre besövényelt helyeket használtak; továbbá tengeri nyulakat, s ezek baleári szigeteken oly nagy mennyiségben találtattak, hogy ott az aratást egészen tönkre szokták tenni, s a lakosoknak ennek meggátolására Augusztushoz fegyveres erőért kellett folyamodni. Gödölyeket — a legjobbakat — Ambracia adta és Dalmátia kecskéket; szelid-és vaddisznók (utóbbi különösen) Umbriából kerültek; s azt mondja Plinius, hogy míg egyéb állatoknak csak egyes részeit használták táplálkozásra, a disznó majd ötvenféle anyagot szolgáltatott a csemegékhez. Kiválóan kedvelték ezen állatból — a fülgy-és májon kívül — miket Marcus Apicius leghiresebb római szakésmestertől feltalált mód szerint, úgy mint a lúdmáját, jó kihizlálás által felette nagygyá és izletessé tudtak tenni — a különbözőleg készített kolbászféléket s ezeket hangosan árulták az utcákon — hordozható bádóg edenyekben a — hurkapecérek.

A főzelékek közül megemlítjük a salátát — legkedvesebb faja a fejes; — a vagyonosak asztalain kapós volt a zöld és barna káposzta. míg a közönséges kelkáposzta, valamint a hagolyborsó, bab és lencse a polentával együtt a szegényebb néposztályok főételszerét alkották. A rómaiak kerteikben

Édes apám, mondd csak nekem, hol anyam?
Meleg ruhát, fehér inget adna rám.
Kezem, láom úgy ég a nagy hidegben:
Meleg keblén hadd takarna be engem.
Szilaj szélben, fagyos éjben
Nincsen aki óvjon, védjen,
S megkérdezze mit álmodám . . .
Tovább, tovább jó apám!

„Eltemették sötét sirba halottan
Azt is, őt is, — minden öröm oda van.
Hogy az élet általment a halálba,
Folyton ver az ég ostora, meg átka.
Bűnösöket — monda isten —
Harmad-negyed s több iziglen
A fiakban megbüntetem . . .
Tovább, tovább gyermekem!”

Édes apám, hol van kicsi testvérem,
Kivel játszám füves halmon zöld éren?
Hol van a ház, hol fészket az ereszbe
Minden tavasz jöttén rakott a fecske?
Virul-e még a ház tája?
Zöld-e a kert bokra, fája?
S csattog-e dal éjszakán? . . .
Tovább, tovább jó apám!

„Moghalt szívét döfte által a dárda
S gazok lába még a sirt is bejárta.
Az embernél nincsen nagyobb vadállat, —
Egymast eszi, marja, mint a sakál-had,
Mit vétkezünk öseinkben
Mégbocsáta rég az isten,
Csak a földön az ember nem . . .
Tovább, tovább gyermekem!”

Édes apám hát nincs nekünk senkink sem,
A ki rajtunk nyomorunkban segítsen?
Éhezőknek ki egy darab kenyert —
Reszelőknek ruhát adna meleget?
Az emberek, ha zörgetünk,
Mért nem nyitnak ajtót nekünk?
Mégbántottuk őket talán? . . .
Tovább tovább jó apám!

„A kiskirály férge e sártekének
Tömegbe rüt, külön látszik csak szépnek.
Nemzeti gőg, fajgyűlölet: bogara
S ujjongatva megy azért a vérpadra. —
Apát, anyát máglyara visz,
Ha — kiben ő — nem abba hisz,
S ily agyréme egyre terem . . .
Tovább, tovább gyermekem!”

a légtől különbözőbb és válogatottabb bel-és külföldi gyümölcs-fajokat tenyésztették; ezukor-vagy mézalma, körte, szilva, cséresznye, bírs, őszi-barack, gránátalma, füge, dió, gesztenye szőlő, olajbogyó, egyszóval mindazok, melyek az említett fal-festményeken elő vannak tüntetve, nem hiányozhattak az asztalokról. Ezenkívül Syria adott datolyát. Egyiptom igen finom szilvát. bent az országban pedig híresek valának: Pompei körtejéről. Tarentum és Venafrum olajbogyójáról. Tibur almájáról. De azért sok oly gyümölcs-és gabonafajt nem ismertek, melyek most a legfőbb életszükségletet képezik nem csupán az olaszok, hanem déli Európa egyéb lakóinál is; sinai alma, narancs és citrom, Plinius korában még nem találtak Itáliában, csak később, talán az arabok hozták ezeket Európába; a sinai alma legkésőbb került oda, mert azt csak a portugallok plántálták világrészünkbe eredeti hazája, Khinából. A kertészet egyébiránt Olaszországban nagyon korán vette kezdetét s a rómaiaknál nagyon előre haladt. Vertunnus etrúriai régi király tanította először az etruskokat, nemcsak a gyümölcsfák és szőlővesszők tenyésztésére, hanem a sajátképeni kertészetre is, azért a rómaiak mint a gyümölcs istenét tisztelték. Hasonló tiszteletben részesült a Procas latin király alatt élt és Ovidtól szorgalmas kertésznőnek rajzolt Pomona, a ki jól értett a gyümölcsfák tenyésztése és nyeléséhez, tudott szemzeni és ójtani. A gabonafajok közül ösmerték a búzát és árpát, de hiányzott nálunk az éjszakra termeni szokott zab és rozs; a közölszakra nézve most oly fontos tengeri, csak Amerika felfedezése után terjedt el, valamint a rizs, melynek tenyésztése akkor még csak Kelet-Indiára szorítkozott.

Gabonatermesre eleitől fogva legjobbnak tartották a fekete, porhanyó és kövér földet. A közönséges vetésidő Varro szerint, az őszi napéjegyentől a téli napfordulatig terjed, ha későbbre maradt, a mag 40 napra is alig kelet ki. A vetőnek keze — írja Plinius — együtt járjon lépésével: értve a jobb lábat: zsák-vagy kosárból vetettek, s a magot leszántották. Az aratásra nézve Columella, Plinius és

Palladiusnál azt olvassuk, hogy az a mag nem teljes megérésére előtt vette kezdetét. Hol a házakat zsuppal fedték, a gabonaszárat gyökereitől kitepték, vagy mint Umbriában, jó alant levágták, vagy végre a kalászokat villaalaku és hajtott szerszámmal kosárba szedték, az ottmaradt szárat elégették, hogy a föld belőle trágyát kapjon, vagy négy héttel az aratás után, az addig verődött gazzal együtt lekaszálták. A gabonát csépeltek vagy nyomtatták lóval, ökörrrel, csépkocsival vagy szánnal és a felszört tiszta magot hombárba vagy pajtába hordták. A csépkocsi fából készült, alacsony kerekei, fűrészfórmán vassal kifogazott deszkagerenda, kerekek nélkül s mind a kettőt úgy huzatták keresztül-kasul a kalászokon. Örlés előtt — eleinte úgy törték össze — a magot megszáritották, mert — mondja Plinius — így egészségesebbnek tartották.

Különösen a főétkezés — coena — öszpontosítja a főzés és sütés mesterségét a tulságos fenyezéssel; ez a legrégebb időben két s később három részből állott; az előbéd oly ételekből volt összeállítva, melyeknek az étvágyát kellett felébreszteni, mint teknős állatok, könnyebb ételek, tojás, saláta, káposzta stb., s hogy az üres gyomrot a következő borokra előkészítsék, borral vagy musttal és mézzel kevert vegyületet ittak, a mely $\frac{1}{6}$ bor és $\frac{1}{6}$ méz, vagy $\frac{10}{11}$ must és $\frac{1}{11}$ mézből készült. Ezt követte a valóságos ebéd. Az ételeket fogásokban adták föl, melyek mindegyike, ha még oly sok asztali készleten egyszerre feladott tállakból állott is, első, második s harmadik coenának nevezetett. Az egészet bezártá az utóebéd, mikor mindenféle süteményeket, csémegét, aszalt és friss gyümölcsöt raktak föl. Egy diszlakona étlapját Macropius megőrizte számunkra, midőn Luntu us a köztársaság derekán főpappá lélelét ülte meg. Az előbéd két fogásból állott: tengeri süllő, friss osztriga, helori káma, csipegő rigó spárga kövér kappannal, hecsinált csiga kámával keverve fekete és fehér tengeri makk tették az első fogást s a másodikat: édes káma, virágféreg, fügemadár, tövis és bibor csiga, őz és vaddisznósült-oldalszeletek, tyúkpástétom s újra fügemadár.

Édes apám a nap immár nyugvóra,
Álmos vagyok, — a u n o y v o n a ;
Kicsi fiad nagyon el van fáradva,
Pihenjünk le az útszéli árokba'.
Vagy nézzed csak, ugy-e amott
Mécsvilágnak lángja ragyog?
— Éjjli szállás ott volna tán? . . .
Tovább, tovább jó apám!

„Lefeküdni, megpihenni jó volna,
Csak a „tovább“ futásra ne unszolna.
Lábom reszket, hajam gyérül, fehérül,
Mégse lehet letenni a menésről.
Hanem ne félj célhoz érünk,
S ott lesz hosszú pihenésünk:
Ott alhatunk majd csendesen . . .
Tovább, tovább gyermekem!”

Balog István.

Egy kardcsapás következményei.

— Történeti rajz. —

1690-ben történt. A fleurusi csata előestéjén. Luxembourg tábornagy még egyszer végig járta csapatait, fényes tábornokai kíséretében, a melynek soraiiban voltak Chartres hg a trónörökös, Bourbon herczeg, a nagy Condé fia, Conti hg és mások.

A mint a tábornagy a picardi ezredhez ért, melyet nem győzött eléggé csodálni, egy fiatal tiszt vált ki a sorokból és a szokásos tisztelgés után remegő hangon engedélyt kért a távozásra, hogy haldokló atyjának végső fohászatát felfoghassa. Igérte, hogy azonnal visszatér.

Menjen uram szólt a tábornagy; isten tartsa meg azt, a ki önnek életet adott!

Azutan kísérete felé fordulva hozzatette: „Tiszteld atyádat és anyádat, hogy hosszú életű légy e földön.”

E szavak gyorsan elterjedtek a hadseregben és többékevésbé sértő, tréfás megjegyzésekre alkalmat a melyeknek némelyike eljutott a fiatal tiszt füléhe is.

Fájdalma az első pillanatban nem engedte fölfogni lépésének jelentőségét. Nem gondolt arra, hogy az ellenség előtt el kell nemulnia a gyermeki szeretet hangjának és csak a veszelyben forgó haza képének szabad előttünk lebegnie. Utólagosan belátta, de már késő volt.

Az erre következett sajátképeni coenában adtak a vendégek eleibe disznótögyet, vaddisznó fejet, disznótögy vagdalékot, ludat, vetrecésen sült kacsat, uyulat és tyúkot lisztláng-cremet és picentini kétszersültet. Utóebédről nincs említés téve.

A római császárok korában tartott lakomákon divatozott főzés-mesterséggel és egyszersmind pazarlással meg akarván ösmertetni a t. c. olvasót, egy venlégséget irunk le Platonius szerint, melyet Trimalchio adott cimboráinak, ki legalacsonyabb rabszolgának születve, a szerencse karjain megszámlálhatlan kincsnek lett urává, de minden gazdasága mellett sem tudta levelközni előbbeni állapot vad jellemét és sok napjainkban is szerepelni szokott szerencsefinak valódi képmása. Különbözik nevetséges alak, kinek nyírott feje a körültekert skárlát kendőből nagyon csodálatosan kandikált ki, míg kendőzött nyakáról széles bibor-csikok-, rojtok-és fűrtökkel ékesített asztalkendő lógott alá s kezeit, karjait gyűrűk és csattok lepték el.

A házigazda csak akkor hozatta be magát s foglalt helyet az asztalfőn az illem rovására, de a társaságot, igen jellemzőleg, midőn a vendégek már mind együtt valának.

Encolpius — a vendégek egyike — így írja le a lakomát:

„Most gazdag előebédet hordtak föl, mert már mindenki a maga helyén hevert. Az asztalon korinthusi éreből készült számár állott két zsákkal, ezekben az egyik oldalon fehér, a másikon fekete olajgyümölcs volt. A számarat két tál fődte, széleiken Trimalchio nevével és az ezüst sulyának feljegyzésével s mézzel, mogyoróval és mákkal valának tele, Ezen kívül forró kolbász párolgott ezüst rostélyon s alatta syriai szilva gránátalmamaggal. Ugyenakkor kosárral ellátott asztalt hoztak be, melyen egy fa-tyúk ült kiterjesztett szárnyakkal, úgy a mint kolláskor szokott Zene kíséretében két rabszolga közeledik felé, kik a tyúk fészket átkutatva időről-időre pávatojásokat hoznak elő és a vendégek közt kiosztják.

Ilyen kedélyhangulatban találta őt Nocé grófnak, gyermekkori barátjának látogatása,

— Meg kell vallani kedves Machault, hogy rosszul választottad az időt a távozásra. De ha már így van a dolog, reményem, leszesz oly szives átadni anyamnak jókívánataimat. Ne mondhasa senki, hogy te vagy az egyellen a mi megyénkben, a ki lelkiismeretesen teljesíti Isten parancsait.

Machault felugrott s kidobta az ajtón a szentelenkedőt. Nehány peroczel később hatalmas kardcsapást mért reá.

— Isten a tanum, szólt mélyen megindulva, mialatt barátjának segítségére sietett, hogy vérem aran szeretném megváltani ezt a szerencsétlenséget. De miért is tartottál engem gyávaságra kep snek, te, a ki engem oly jól ismeresz? Hagyjad volna ezt másokra, Isten veled, kedves barátom, szemed előtt ketté töröm kardomat . . . örökre lemondok a katonai pályáról; de bármí történjék is, jusson e-zedbe hogy mindig barátod leszek, számithatsz föltétlen odaadásomra.

Nem követjük lépésről-lépésre a kilépett tiszt eletpályáját. Legyen elég annyit mondanunk, hogy hosszas tanulmányok után fölvetette magát a parisi ügyvedi karba a hol tehetsége és jelene csakhamar igen előkelő allast vívott ki magának.

Nocé gróf kigyógyult sebéből és fényes pályá nyílt meg előtte. Kiváló tulajdonai megnyerték számára Chartres herceg kegyet, a kinek egyik bizalmas embere, hadsegéde esztendő szent Lajos királyja lett. A szerencse kedvezett neki minden ügyében, és minden ügybe keveredett.

Trimalchio a jelenet felé fordul s így szól: „Barátim, a tyúk alá pávatojásokat rakattam s valóban attól tartok, hogy már megzápultak. de mégis járjunk végire, vajjon kiszörpölhetők-e még.”

Legalább félfontot nyomott kanalakat kapván, kiszurjuk a tojásokat, a melyek lisztből készültek. Én majd eldobtam részemet, mert úgy látszott, mintha már belől csirke képződött volna: de midőn egy öreg vendégtől hallom: „ebben valami jönnek kell rejteni.” hóját tovább bontva, borsolt tojássárgával körülrakott kövér szalonkára akadtam. Zenével adott jelre egy éneklő-kar gyorsan eltakarította az előebéd-készületet.

(Vége köv.)

Sz. G.

HIREK.

— (Kre csányi Ignác szintársulata) e hó végén érkezik városunkba, s előadásait szeptember hó 1-én kezdi meg. A társulat jelen szervezetében egyike a vidéki szintársulatok legkiválóbbjának. Mint értesülénk, ezuttal a szintársulat zenekart is hoz magával.

— (Eltűnt leány.) Horváth Mária szarvasi illetőségű 17. éves elmebeteg leány a napokban nyomtalanul eltűnt. Köröztetése elrendeltetett.

— (A gát magasítások folytán) felmerült kisajátítási munkálatok jogi részét városunkban Dr. Herczeg Sándor budapesti ügyvéd, mint Dr. báró Braunecker Lamoral kisajátítási biztos helyettese végzi.

(A városunkban időző) huszárszázad ló-állományának nagy része a múlt forró napokban veszedelmes torokhájba eset, úgy hogy a járványserü baj megvizsgálására egy bécsi állatgyógyintézeti tanár küldetett le a hadügyminiszterium által. A gondos ápolás, s a beállott kedvező időváltozás folytán a beteg lovak a veszélyen ma már túl vannak.

Ez idő szerint Parizsban mártírtól . . . Itk. . . egy fiatal leánynak rendkívüli szépségéről; a kinek atyja paszomántos üzlettel birt a St-Denis utcában.

A bolt reggeltől estig ki nem ürült. Valóságos bucsujáratot indítottak a parisi fiatal emberek a paszomántos üzletbe, és mindenféle ürügyek alatt minél hosszabb ideig igyekeztek ott időzni, hogy gyönyörködhessenek a fiatal leány csábos szépségében.

Teréz — ez volt a leány neve — alig érte el tizenhetedik évét, de husz évesnek tarthattuk volna. oly szabályosak voltak vonásai, oly telték tagjai, oly biztos egész fellépése.

Nem tartozott az utolsók közé, a kik langoló szenvedélyre gyuladtak iránta. Is szenvedélyt meg fokozta a nem várt ellentét, a melyvel a szerencséjében elbizakodott fiatal ember a leánynal találkozott. Mivel látta, hogy maskepen czelt nem ér, elhatározta, hogy erőszakhoz folyamodik.

Tudta, hogy a fiatal leány a legközelebbi csülörtökön egyik nénjénél fog vacsorálni, a ki szinten a Saint-Denis utcában lakott. A mondott napon három cinkostársára elrejtőzött a szomszéd ház kapujában. Közeli ben kocsit állott készen az aldozat elragadására.

A mint az óra kilenczet ütött, Teréz megjelent egy cseléd kíséretében, gyors léptekkel hazafelé tartva. Hirtelen erős kéz ragadja meg, mely őt bő takaróba nyúlásba beburkolni. De a leány kétségbeesett ellentétet téve, és hangosan segélyért kiált. Szerencsére egy lovas őrnagy hallotta segélykiáltást és gyorsan a helyszínen tereket

— (A z a r a d - b é k é s m e g y e i) körösszabályozási társulat július hó. 26-án a megyeház kisebb termében gyűlést tartott, melynek tárgya az Alsó-Fehér-Körös szabályozási társulatnak öblözetté alakítása volt. A gyűlésen a társulat alelnöke Ladics György elnökölt, ki a majd teljes számban egybegyült tagokat felhívá az öblözetté alakulásra; — elnökül Gróf Wenckheim Géza választatván meg, miután a gyűlésen jelen nem volt, az elnökség elfogadására Csonka János békési bíró. Mezei Lajos békési jegyző. Szemián Sámuel csabai főjegyző és Sztraka Ernő csabai mérnök által határozottatott felkérést. Alelnök és igazgatóvá 1000 frt tiszteletdíj mellett Farkas Béla, pénztárnokká Lukács Károly 200 frt, ügyész és jegyzővé Zöldy János 200 frt tiszteletdíj mellett választattak meg. A 10 tagú választmányba Dobay János, Kövér László, Ladics György, Farkas Zsigmond, Szemián Sámuel, Sztraka Ernő, Csonka János, Mezei Lajos, Hárshegyi István és Komáromi János; — számvizsgálókul pedig Kalmár Mihály, Popovits Jusztin és Bán Károly választattak meg.

— (A t á v i r a t o z ó k ö z ö n s é g e t) a következőkre figyelmeztetni nem tartjuk szükségtelennek. — Augusztus^s elsejétől kezdve minden feladott sürgöny a feladási lap áraban 1 krral drágább; ez új fehér feladási lapok a feladási pénztárnál előre is válthatók darabonként, nagyobb mennyiségben pedig a táviratállomás főnökénél, szintén krajczárjával; az elrontott feladási lapok vissza v ; a régi feladási lapok szept. 1. 4 d---bonként 1 krral beváltatnak; a „sürgös“ ü ö ö k, melyek ne' dija h romszoros, s többi magánsürgönyök előtt adatnak és ugyanigy kézbesíttetnek is, de nem fehér, hanem zöld feladási lapra irandók, vagy ragasztandók; ha közönséges papírosra lett írva a sürgöny, ez a felvevő hivatalnok által a megfelelő lapra felragasztatik, tehát az 1 krt sürgönylapért ekkor is fizetni kell; a sürgöny- kézbesítési vevőnek... kézbesítési óra és perc az ez mellett által pontosan felirandók; a sürgönyök díjazás módj m a régi, t. i.: 24, k. alandij, ehhez minden szó után 2 kr. monarchiában és — most már még 1 k. fel d i l p j,

zajra megnyiták a házak ablakai is és egyes polgarok égő gyertyákkal tekintettek ki az utcára. Noce kardot rant és megsebesíti az örök egyikét, de csakhamar lefegyverzik. Társai szerencsésebbek, azok a zavarban elmenekülnek.

Terézt hazakísérik, Nocét pedig a rendőrfőnökhöz, a ki őt a Bastillebe küldi.

Az eset nagy feltűnést keltett.

Beszélték róla az udvarnál, beszéltek városszerte. XIV Lajos, a ki terjedelmes jelentést tétetett magának az egészről, rendkívül fel volt ingerülve. Hiába vetették közbe magukat a legbefolyásosabb emberek, a király hajthatatlan maradt. Nemcsak hogy helybenhagyta az elfogatást, hanem kijelentette azt is, hogy a fiatal leány családjának joga lesz a támadó ellen a parlament előtt perrel föllépni a nélkül, hogy ő, mint birodalmának legfőbb bírása és a nemesség szuverén feje legkevésbé is közbelépne méltatlan tagjainak egyike javára.

Machault, mint ügyvéd, csakhamar értesült a történetekről és azonnal eszébe jutott az ígéret, melyet barátjának annak idején tett. De minden befolyása és minden utánjárása daczara sem bírt egyebet kieszközölni, mint azt, hogy megengndték neki, hogy barátját a Bastilleben meglátogassa. A 2 barát, aki egymást oly régen látta, könnyezve borult egymás karjaiba Machault mindenképen vigasztalta és bátorította barátját.

— Légy türelemmel, szólott hozzá, midőn távozott, rövid idő alatt jó hírt hozok neked

Machaultnak legelső dolga volt, hogy felkeresse a fiatal leány szüleit. Ez volt kétségkívül a legkényesebb lépés, de ennek a sikerétől függött barátjának sorsa.

tehát p. o egy 10 szavu sürgöny ára 24 meg 20 meg 1 annyi mint 45 kr., 20 szavué: 24 meg 40 meg 1 annyi mint 65 kr. A sürgöny lapdíj a külföldi sürgönyöknél és a már megfizetett válaszok feladásánál is fizetendő

— (A s z m i r n a i t ű z r ő l,) melyről már megemlékeztünk, még a következőket írják: A tűz 18-án éjjel támadt a majdnem egészen zsidók és törökök által lakott „Epano Mata'a“ városrészben. A pusztulás kilencz óra hosszáig tartott. Körülbelül 600 ház, üzlet raktár veszett oda. 500 zsidó és 100 török birtokos szenvedett kárt. 1400 család maradt hajlék nélkül. Az elpusztult épületek közt van egy zsinagoga, egy mecset és két török iskola is.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: Sipos Soma.

Hirdetmény.

KERESTETIK EGY SOLID

intelligens fiatal ember

ki magát varrógéputazónak kiképeztetni hajlandó.
— FIZETÉS és MAGAS JUTALÉK mellett —
AZONBAN UTAZÁSI KÖLTSEGEK megtérítése nélkül.
Csak jó bizonyítványokkal ellátott egyének ajánlatait valamint bizonyítványaik másodlatát fogadja el
G. NEIDLINGER
Szeged, Széchényi-t.r.

A jó embereket még a szenvedett sérelem keserű érzetével eltelve találta A helyett, hogy őket csillapítani igyekezett volna, igazat adott nekik és e ítélte a bűnös gyalázatos tettét. Kijelentette, hogy ne n érdemel szánalmat és hogy a parlament bizonyosan súlyosan meg fogja a bántalmat torolni.

De, tevé hozzá, a per nagy port fog felverni. A rossz világ kapni fog a botrányon; a szalonok tétlen fecsegői nyelvük hegyére veszik az ügyet; az udvar előszobáiban is tárgyalni fogják. És mind e piszok vissza fog hullani a gyermekfejére, melynek becsülete tisztán szabadult ki a törből, melyet neki hánytak.

Mind ezt látva vetve, a családnak jól selfogott érdeke kívánná, hogy mondjon le a perről. Az elégtétel, melyet kapna, nem érve föl a többi kellemetlen következményekkel.

Ez az okoskodás oly helyesnek tűnt fel a leány szülői előtt, hogy azonnal lemondtak a perről. Noce gróf meg volt mentve, de a király parancsára néhány hónapig fogva maradt a Bastilleben. Sajátlagos véletlen folytán ugyanazon napon szabadult ki, a melyen a leány, a ki miatt a börtönbüntetést el kellett szenvednie, a Notre-Dame templomban esküvőjét ünnepelte Lubomirski Szaniszló gróf fiával.

XVI. Lajos nemsokára meghalt. Argenéon gróf miniszter lett, miáltal megürült a rendőrfőigazgatói állás. Nocé pedig felhasználta befolyását a regensnél, a ki kedvenczétől semmit sem tagadott meg hogy Machaultot kinevezesse rendőrfőigazgatónak

BROGLE JÓZSEF

gép és rostalemez gyára Budapesten

Gyár: vácsi ut az osztr. államvaspálya közelében. Raktár: vácsi körút 'sz 89

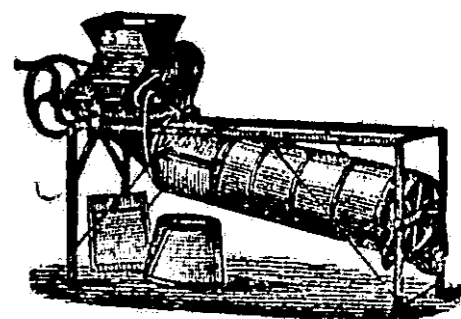
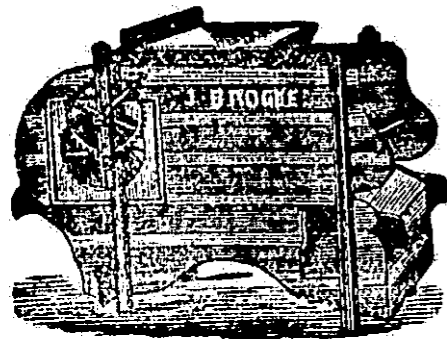
Ajánlj amnden gazdasági kiállításon kitüntetett, javított gyártmányait mint:

Trieur öke v. szélő rostával

Tisztító gépeket szelelővel

Különlegességeket malmok számára

28.466 szelelőmalmozott hármaskéket

Cs p ö g p-rostákat lyukasztott és hasított lemezeket

vas, acél, és horganyból, valamint mindennemű gazdasági gépek és szereket.

Árjegyzékek kívánatra ingyen.

5 — 6

Alólirott tisztelettel értesítem a n. , közönséget,

hogy az iskolai helyiséget
a posta-utczába a BRENGARTNER-féle házba
tettem át.

A szülői értekezlyén júliushó 10-én. a tanácsot szeptemberhó 1-én nyitott meg.

A t. cz. szülők bizalmát kérve,

SZARVAS 1882 ju' 9-én

C. IC SA MATH. LD.,

az intézet igazgató-tulajdonosa.

GUTJAHR és MÜLLER Budapesten

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár (ezelőtt BROGLE J. és MÜLLER

a Margit-hid közelében

ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat, mint:

Trieurök gazdaság számára

Járgány-cséplőgépek.

Szelelő-rosták.

Kukoricza-morzsolók.

Sze-karagó,

Borsajtók.

Különlegességek malmok
számára.

Duplamalmok.

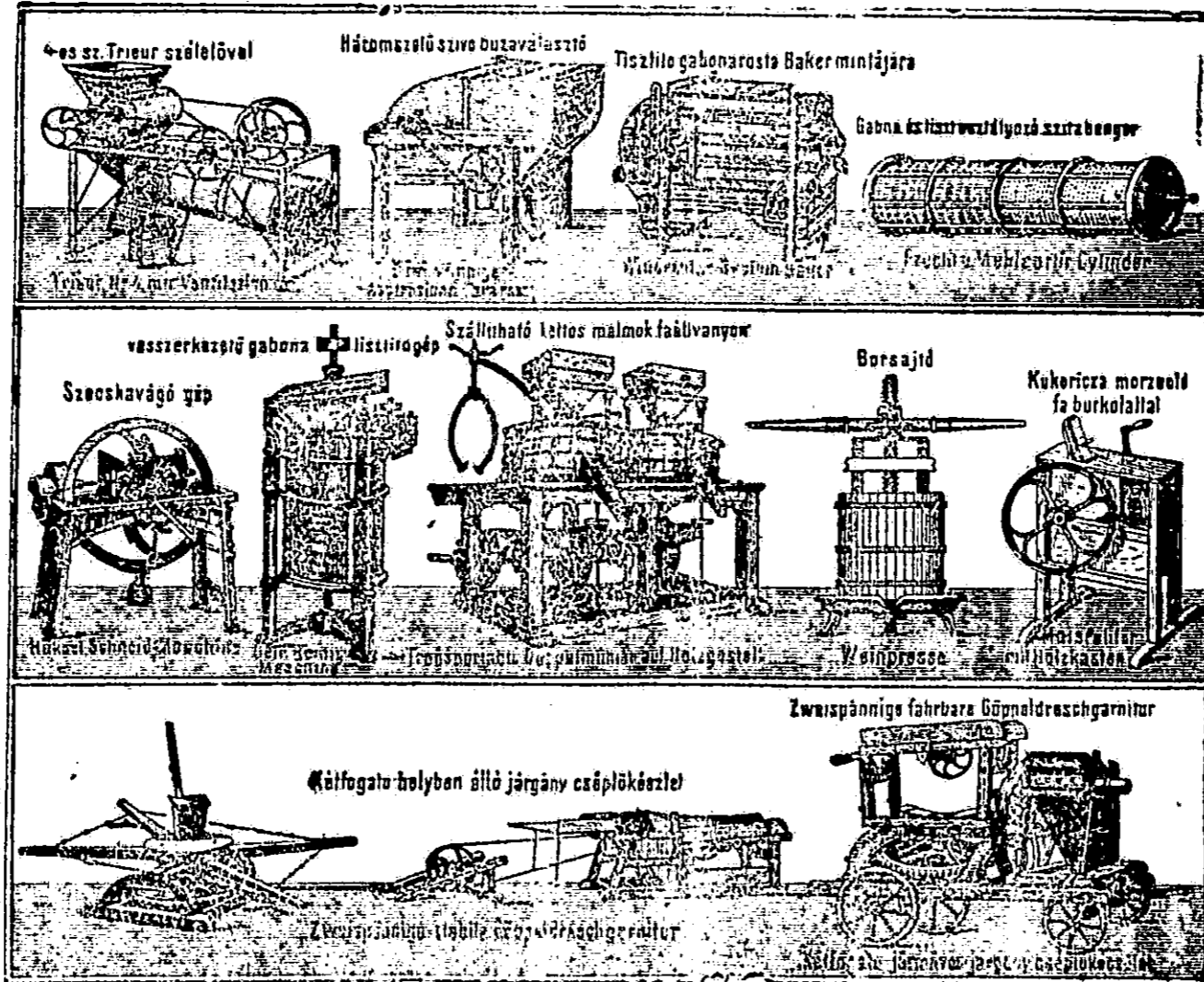
Malom trieur-hengerek.

Gabona osztályzó hengerek.

Koptató-gépek.

Daruválasztó-gépek.

Tatárok, Detacherók.

Malom-alkatrészek, u. m

Transmissiók

Szijkerekek

ROSTALEMEZEK:

Cséplőgéprosták..

Liszthengersiták.

Koptató-lemezek.

Ráspolylemezek

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve,

Gyári raktár és képviselőség Szarvason Elefant Pál urnál.

„ÁRPÁD” IRODALMI

ÉS NYOMDAI INTÉZET

S Z A R V A S O N,

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors és diszes kiállítására

Községi és gyámi rovatos ivatek,

H I V A T A L O S N Y O M T A T V Á N Y O K,

minden alkalmán,

ÜGYVEDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

FALRAGASZOK, KÖRLEVELEK,

levélfejek és levélborítékok, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosb árákon állittatnán ki.

 Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek.

A z Á r p á d i n t é z e t U g y v e z e t ő s é g

Szarvason.